

Kamniški občan

PRVI MAJ

Od leta 1890 dalje je 1. maj mednarodni praznik dela, razredno zavednemu delavstvu pa je bil vsakoletna pomembna manifestacija, na kateri je postavljala tudi povsem politične zahteve.

KPJ je od njene ustanovitve aprila 1919, oz. v Sloveniji od aprila 1920 dalje vključila med akcijsko nalogo svojega utrjevanja in pritegovanja novega članstva tudi proslave 1. maja.

Leta 1920 je pri nas vlada po železničarski in splošni stavki prepovedala prvomajske proslave na prostem. Veliko naprednega delavstva se je takrat odločilo, da bodo delali na dan 1. maja in zaslužek namenili žrtvam železniške stavke.

V arhivskih virih se je ohranil dokument o namerani proslavi 1. maja 1920 v Kamniku. Jakob Zabrežnik je kot predsednik okrožne skupine Kamnik delavske socialistične stranke za Slovenijo, poslal krajnemu glavarstvu dopis s programom proslave 1. maja. Na predvečer delavskega praznika so želeli prirediti koncert na Malem gradu, naslednji dan dopoldne razviti zastavo na glavnem trgu ter organizirati shod in

obhod po mestu, popoldne pa prirediti veselico na Duplici. Vendar je, kot rečeno, deželna vlada prepovedala prvomajske proslave. Zato je morala kamniška organizacija SDSJ(K) razviti prapora preložiti na kasnejši datum.

Prvomajskih proslav tudi naslednje leto zaradi Obz-

nane komunistično delavstvo ni moglo organizirati. Socialni demokrati pa so na ta dan zahtevali samoodločbo narodov, protestirali so proti imperializmu, propagirali združitev jugoslovanskega delavstva in se zavzemali za njegove gospodarske pravice.

Sklep berlinske konference predstavnikov treh internacional, da naj se 1. maj 1922 proslavlja z zahtevo po osemurnem delavniku in se nastopi proti brezposelnosti, je bil uresničen tudi v Sloveniji. Iz poročil v komunističnem in socialnodemokratskem časopisju izvemo, da je bilo organiziranih 38 shodov, med njimi najbolj množičen v Trbovljah, saj se ga je udeležilo 7000 udeležencev. Poudariti moramo, da so delodajalci šele v tem obdobju priznavali pravico delavcem do proslavljanja njihovega praznika.

V Glasu svobode z dne 10. maja 1923 v poročilu o praznovanju 1. maja v Kamniku v rubriki Dopisi: Kamnik, beremo, »da je kamniški proletariat pokazal, da se zna in hoče boriti za lepšo bodočnost«.

Proslave 1. maja so postale tudi na Kamniškem tradicionalna oblika združevanja delavstva, oblika organiziranih zahtev za delavčeve pravice in manifestacija pripadnosti mednarodnim naprednim tokovom.

Tradicija proslav 1. maja se v današnjem času potrjuje vsako leto v Kamniški Bistrici, ko se je udeležuje vedno več udeležencev, med njimi pa so vsakič tudi pevci in pevke DKD Solidarnosti iz Kamnika.

Ob naši pesmi vam v Bistrici želimo lep 1. maj.
M. Z.

PRAZNIK DELAVSKEGA RAZREDA

Prvi maj, praznik dela je sestavni del boja delavcev v tega sveta, da bi o uspehu svojega dela lahko sami odločili. Naš delavski razred si je to pravico priboril v revolucionarni borbi med narodno osvobodilno vojno in od takrat svobodno praznujemo naš prvi maj. Prav letos mineva trideset let, kar so v naših tovarnah izvolili prve delavske svete, prevzeli tovarne v svoje upravljanje. Tako je samoupravni socializem politično zaživel.

Kljub mnogim težavam, vsestranskemu pomanjkanju in neznanju nam je uspelo z

dogovarjanjem in sporazumevanjem dosegati vedno večje uspehe. Lahko bi ustvarili še več, če ne bi bili med nami omahljivci, pa tudi nasprotniki, ki z zavlačevanjem in neizpolnjevanjem dogovorov in sporazumov poizkušajo zmanjšati pomen samoupravnega socializma.

Navzlic vsemu je delavski razred Jugoslavije dosegel uspehe, ki jih je le težko primerjati z veliko bolj razvitimi deželami. V sled tega se je ugled Jugoslavije v svetu vedno povečeval, k čemur je še posebno pripomogla naša dosledna neuvrčenost.

Letošnje leto se je za nas pričelo zelo težko, zaskrbljeno spremljamo bolezen našega ljubljene predsednika maršala TITA in mu iskreno iz vsega srca želimo, da bi čimprej ozdravel. Njegova pot v samoupravni socializem, ki jo je začrtal ter ustvarjanje misli o skupnem vodenju in odgovornosti za dogovorjeno delo nam bo pomagalo premagovati težave, ki se bodo zlasti v letošnjem letu pojavljale v našem družbenem življenju. Mnogo težav je posledica mednarodnih zapletov, pritiskov in izsiljevanj, pogosto pa tudi zaradi

naše neodgovornosti in nepotrebne razpisništva.

S samoupravnim dogovarjanjem in sporazumevanjem, enotnostjo ter doslednim izpolnjevanjem prevzetih obveznosti, bratstvom med našimi narodi in nadaljnjo neangažiranostjo naše države bo naš delavski razred sposoben premagovati vse težave, ki se pojavljajo pri našem delu.

Ob prazniku dela naj bo to obveznost našemu TITU, delavskemu razredu in naši družbi.

NANDE VODE

Odbor za podeljevanje nagrad »Toma Brejca« pri občinski skupščini Kamnik po sklepu, sprejetem na redni seji, in na podlagi 2. in 4. člena odloka o častnih priznanjih in nagradah občine Kamnik v počastitev občinskega praznika

RAZPISUJE

nagrado »Toma Brejca« kot javno priznanje pomembnim prizadevanjem in dosežkom posameznikov ali delovnih skupin na področju kulture in prosvete, znanosti in umetnosti, ki imajo splošen pomen za razvoj teh in drugih družbenih dejavnosti v občini ali tudi izven nje.

Rok za dostavo prijav z obrazložitvijo za podelitev nagrade »Toma Brejca« je 31. 5. 1980.

Prijave pošljite na naslov:

Odbor za podelitev nagrad »TOMA BREJCA« pri občinski skupščini Kamnik.

PRESEDAK ODBORA
prof. dr. JANEZ MATJAŠIČ, l. r.

Ob prazniku dela 1. maju
iskreno čestitamo vsem delovnim ljudem in občanom

družbenopolitične organizacije, občinska skupščina in
uredništvo Kamniškega občana

praznik delavskega razreda

Trideset let je obdobje, ki je lahko dolgo ali pa kratko. Če govorimo o samoupravljanju, o njegovi tridesetletni poti, lahko govorimo le o velikih, včasih smelih poteh, ki jih je delavski razred v naši socialistični samoupravni družbi prehodil v teh letih – in z vsakim korakom dosegal nove in nove cilje in uspehe. Ob letošnjem delavskem prazniku se s sogovorniki nismo pogovarjali o teh smelih korakih. Pogovarjali smo se o delavcu, ki danes s svojim znanjem in spretnostjo ustvarja dohodek, našo skupno blaginjo. Pogovarjali smo se o tem, koliko je delavec resnično gospodar svojega dela in rezultatov svojega dela, kako in koliko odloča, ko gre za njegov osebni dohodek, ko razporeja dohodek za razvoj njegove de-

je še veliko pomanjkljivosti. O tem zgovorno govori dosedanje optimistično sprejemanje planov interesnih skupnosti. Ko so bili sprejeti, se je šele pokazalo, koliko denarja bo potrebno za uresničitev – torej, da niso bili pravilno ovrednoteni.

Katarina Cerar: V naši temeljni organizaciji smo na zboru delavcev o temeljnih usmeritvah razpravljali več kot tri ure, a kljub temu nismo razčistili vseh dilem, ki so se porodile v razpravi.

Stanka Vrhovnik: Razpravljali smo, rezultat pa je bil pičel. Premalo statističnih elementov je v usmeritvah, da bi se lahko delavci odločali o tem, kateri program bo imel prednost, kaj bomo najprej zgradili. Pogovarjali smo se o stvareh, ki so precej oddaljene od sredstev.

Bogomil Wigle: V delovni organizaciji planske dokumente pripravijo strokovne službe, ki za svoje delo nosijo odgovornost. V interesnih skupnostih so se premalo odgovorno lotili podobne naloge, saj bi morale biti usmeritve natančneje opredeljene, take, da zagotavljajo optimalne možnosti za razširitev problemov.

Vladimir Korošec: V razpravi ob zaključnih računih so nam manjkala poročila o uresničeni programih interesnih skupnosti. Res vidimo, kaj je bilo zgrajeno, a to ni vse. Sodelovanje med gospodarstvom in interesnimi dejavnostmi, ki nima trdne osnove, pomeni le dvigovanje rok – torej bo treba osnovo še dograjevati.

Ob tem se seveda samo po sebi poraja razmišljanje, kako delegati za interesne skupnosti opravljajo prevzete naloge. Pozitivne ugotovitve ni mogoče zapisati, pač pa misel, da se

Vladimir Korošec

izkažejo delegati v tistih interesnih skupnostih, ki v dejavnosti posamezne skupnosti vidijo tudi svoje interese. Še prepogosto pa se njihova aktivnost začne in konča z udeležbami na sejah.

Tone Lavrin: Menim, da delegatskemu sistemu še nismo povsem dorasli. Sledimo mu znotraj delovne organizacije, navzven pa odgovorimo. Ko se na primer pogovarjamo o zdravstvu, nas zanima le toliko, kolikor sami potrebujemo. In če nam na zborih delavcev še delegat za interesno skupnost pravi, da so usmeritve želje, ki jih ne bo mogoče v celoti uresničiti, mu bodo delavci verjeli.

Bogomil Wigle: Najbrž ni veliko delavcev, ki bi brez premisleka našli interesne skupnosti, za katere združujemo sredstva preko prispevnih sto-

Bogomil Wigle, Svilanit

penj. Zastavlja se vprašanje, koliko sploh razumejo gradivo, o katerem naj razpravljajo. Delavec lahko samoupravno razmišlja, ne more pa razmišljati strokovno. Zato samoupravna organiziranost deluje, vendar z razvodenelo vsebino.

Vladimir Trobevšek: Menim, da v delegacijah vse preredko oblikujejo stališča, ki jih bo delegat zastopal v interesnih skupnostih. Če bi jih, in če bi

delegati posredovali tudi povratne informacije, potem ne bi bilo pretrgane vsebine.

Albin Pirš: Značilno primerjavo lahko dam. Pri nas je v preteklem obdobju odlično delala delegacija za stanovanjsko skupnost. Zato, ker so bili v njej delavci, ki so sami imeli stanovanjske probleme.

Nada Kolar: Malce kritično bi lahko ocenili organiziranje javnih razprav. Niso najbolj pripravljene in delavci se pogosto zavedo svojih dolžnosti šele, ko je nek akt že sprejet.

Vladimir Trobevšek: V Utoku smo do tega spoznanja

Katarina Cerar, Donit – TOZD Trival

že prišli, zato vse pogosteje pripravljamo razprave o posameznih dokumentih v delovnih skupinah. Razprava je tako plodnejša, aktivnejša, odločanje je delavcu bližje. Tudi izguba delovnega časa je v tem primeru manjša, kvečjemu na-

sprotno – pravilno pripravljene razprave so sestavni del višje produktivnosti.

S to ugotovitvijo smo se dotaknili tudi samoupravnega življenja znotraj delovne organizacije, kjer delavec že krepko uveljavlja svoje pravice in dolžnosti, čeprav se sem in tja še vedno zatakne. Včasih tudi zaradi (ne)sodelovanja strokovnih služb.

Bogomil Wigle: Ko smo pred dvema letoma analizirali delo delavskega sveta smo ugotovili, da se strokovni delavci dovolj vključujejo v njegovo delo. Hkrati pa tudi, da ni bilo seje delavskega sveta, na kateri bi obravnavali problem, ki bi ga uvrstili na dnevni red na predlog delegatske baze.

Vladimir Trobevšek: Pogosto se spomnim Kardeljeve misli, da samoupravljanje ni samopostrežba. Še vedno preveč gledamo na svoje interese čeprav stvari v tem primeru skoraj po pravilu dobro tečejo. Ko

raba in manjše možnosti za naložbe v delovni organizaciji bosta po svoje vplivala tudi na napredek, ki bo bo pogojeval trdnost gospodarjenja. Višja produktivnost je povezana z modernizacijo.

Albin Pirš: Ob tem ne moremo mimo spoznanja, da bodo bolj prizadeti tisti, ki so že zdaj gospodarno razporejali dohodek. Razsipnejši bodo še vedno razsipni, čeprav nekoliko manj kot doslej.

Vladimir Trobevšek: V naši delovni organizaciji se s problemi še bolj živo soočamo, saj so bili tako osebni dohodki kot sredstva za skupno porabo v preteklem obdobju zaradi gospodarskih težav nizki. Dokazali smo, da je možna višja produktivnost, vendar pa se ob tem srečujemo z vrsto ukrepov, ki pomenijo prepreko pri razporejanju ustvarjenega dohodka.

Pogovor smo strnili z vprašanjem, koliko je vsak od naših sogovornikov samoupravljal:

Marjan Plahutnik, Eta

toliko, kolikor mi povedo. Sam sem to doživljal, ko sem oporekel nekaterim stvarem, pa so mi z argumenti dokazali, da se motim in da stvari ne poznam dovolj.

Katarina Cerar: Najbrž res še vedno več razmišljam o pravicah kot o dolžnostih, čeprav je v posameznih okoljih samoupravljanje pogojeno z različnimi možnostmi.

Okrogla miza ob delavskem prazniku in 30-letnici samoupravljanja

lovne organizacije in za razvoj kraja, v katerem živi in v katerem zadovoljuje številne potrebe družbenega standarda. Naši sogovorniki so bili delavci nekaterih kamniških delovnih organizacij, ki aktivno delajo v osnovnih organizacijah sindikata in tudi izven njih. Pogovora so se udeležili **Vladimir Korošec**, diplomirani pravnik iz Utoka, **Tone Lavrin**, strojni tehnik in **Nada Kolar**, višja upravna delavka iz Titana, **Stanka Vrhovnik**, referent za izobraževanje, obveščanje in samoupravljanje in **Marjan Plahutnik**, referent za varstvo pri delu iz Ete, **Bogomil Wigle**, inženir organizacije dela in **Albin Pirš**, radio mehanik iz Svilanita, **Katarina Cerar**, kemijski tehnik iz Donitovega tozda Trival, **Tomo Malinarič**, podpredsednik občinskega sindikalnega sveta in **Jana Taškar**, urednica Kamniškega občana, ki je pogovor pripravila za objavo.

Razprave o temeljnih usmeritvah samoupravnih interesnih skupnosti v prihodnjem srednjeročnem obdobju, ki v tem času potekajo v združenem delu, so bile udeležencem pogovora očitno najbližja tema, saj smo pogovor spontano spletili najprej o tem, kako delavci odločajo ali ne odločajo o razvoju družbenih dejavnosti, torej o zadovoljevanju potreb v zdravstvu, šolstvu, otroškem varstvu in ostalih družbenih dejavnostih.

Albin Pirš: Sistem delegacij še ne deluje tako, da bi lahko bili zadovoljni, zlasti pri delegacijah za interesne skupnosti

Albin Pirš, Svilanit

gre za širše področje, širše interese pa aktivnosti upade.

Albin Pirš: Delavčeva zavest je prav gotovo visoka. V Svilanitu smo z majhnim strahom posredovali delavcem predlog, naj bi ostanka dohodka ne razporedili za osebne dohodke, oziroma za dobiček, kot še vedno radi pravimo. Toda na zborih se je pokazalo, da se delavci zavedajo novih naložb v tovarni in da tudi tisti, ki imajo nizke osebne dohodke, takemu predlogu niso nasprotovali.

Tone Lavrin: Znotraj tovarne je delavčev vpliv velik, seveda ob dejstvu, da lahko delavci razporejajo le manjši del ustvarjenega dohodka, razporejanje večjega dela pa je pravzaprav le informacija, saj izhaja iz zakonskih, pogodbenih in drugih obveznosti.

Katarina Cerar: V naši temeljni organizaciji samoupravni odnosi z delovno organizacijo, ki ima sedež v drugi občini, niso povsem dodelani – ob to dejstvo pa se zatika samoupravni položaj delavca. Trudimo se, tako v sindikatu kot ostalih družbenopolitičnih organizacijah in vodstvu, vendar vseh težav še nismo odpravili.

Ustaltvena prizadevanja narekujejo vsem skupaj in vsakemu posebej še večjo odgovornost za boljše gospodarjenje, ustaltveni ukrepi pa najbrž odločanje uokvirjajo v določene meje.

Tone Lavrin: Vsaka svoboda je do neke meje omejena. Do letos so bile meje odprte, z resolucijskimi in ustaltvenimi dokumenti so se nekoliko zaprle. Ob tem se seveda zastavlja vprašanje, kako in kakšen napredek v družbeni reprodukciji je možen. Omejena skupna po-

premal, dovolj oziroma koliko naj bi bil.

Tone Lavrin: Rekel sem že, da ima vsaka svoboda meje in ko pride svoboda do meja, nastopijo dolžnosti. Svoboda je, dokler se dogovarjamo o samoupravnih sporazumih, ko jih sprejemajo, nastopi disciplina. Tu se pojavlja dilema o demokraciji, nastajati pa bi morala odgovornost, ki jo nalaga samoupravljalna svoboda. Sem dovolj jasno povedal, da je svoboda odgovornost?

Tone Lavrin, Titan

Nada Kolar: Od vsakega posameznika je odvisno, koliko je samoupravljal. Res pa je, da se že dovolj zavedamo koristi samoupravljanja, manj pa dolžnosti. Preveč gledamo vsak zase.

Marjan Plahutnik: Možnosti so dane, posameznik pa po svoji presoji uveljavlja samoupravne pravice in dolžnosti.

Albin Pirš: Samoupravljam toliko, kolikor vem. Vem pa

Stanka Vrhovnik, Eta

Priznanja osvobodilne fronte slovenskega naroda

Občinska konferenca Socialistične zveze vsako leto ob obletnici ustanovitve Osvobodilne fronte slovenskega naroda podeli zaslužnim družbenopolitičnim in družbenim delavcem srebrna priznanja OF slovenskega naroda. Ta priznanja so podeljena v spomin na dan, ko so se 27. aprila v Vidmarjevi hiši v Ljubljani zbrali predstavniki naprednih Slovencev in ustanovili osvobodilno fronto, organizacijo naprednih ljudi za organiziranje boja za narodno in socialno osvoboditev. Ustvarjalna sila, ki jo je s tem vspodbudila osvobodilna fronta in nadaljevala socialistična zveza je bila in je temeljna gonilna sila revolucionarne preobrazbe naše družbe in razvoja socialističnih samoupravnih odnosov.

Predsedstvo občinske konference Socialistične zveze delavnega ljudstva Kamnik je na predlog žirije za podelitev priznanj OF slovenskega naroda sprejelo sklep o podelitvi priznanj osvobodilne fronte slovenskega naroda za leto 1980 naslednjim organizacijam in posameznikom

OBČINSKA ORGANIZACIJA RDEČEGA KRIŽA KAMNIK

V vseh letih delovanja je občinska organizacija Rdečega križa razvijala mnogotere dejavnosti s socialno humanitarnimi cilji. Njena velika naloga s področja humanitarnih odnosov je razvijanje krvodajalstva, saj ji je uspelo izpolnjevati plane krvodajalskih akcij preko 130 odstotno. Poleg tega je v raznih oblikah svoje dejavnosti vzgojila in usposobila veliko število ljudi za dajanje prve pomoči, razvijanje oblik solidarnosti in socialne dejavnosti pri elementarnih nesrečah, poleg tega pa so se v njenem okviru usposobile tudi številne ekipe prve medicinske pomoči, ki delujejo v okviru civilne zaščite.

JANEZ PREGLED

Po vrnitvi iz internacije se je vključil v aktivno delo OF. Delal je v odboru OF v Tunjicah in bil nekaj časa tudi njegov predsednik. Prevzel je vodilno vlogo v Gasilskem društvu v Tunjicah, kasneje je postal predsednik okrajne in nato še občinske gasilske zveze. Dolgo let je že predsednik krajevne skupnosti kjer se aktivno vklju-

čuje v razreševanje vsakodnevni problemov občanov. Tovariš Pregled je član številnih odborov, komisij in delegacij, kjer svoje dolžnosti vestno in odgovorno izvršuje.

KATARINA ZAGORC

Ko se je leta 1954 preselila v Kamnik, se je aktivno vključila v družbenopolitično delo na terenu, tako v socialistični zvezi kot tudi v zvezi komunistov in zvezi borcev. Najbolj zavzeto je vseskozi delovala v društvu prijateljev mladine in Rdečega križa, saj je bila eno mandatno dobo tudi član republiškega odbora RK.

V občinski zvezi prijatelj

mladine je opravljala vrsto odgovornih dolžnosti, kar 12 let je bila predsednik komisije za letovanje otrok in neposredni organizator letovanj. Po upokojitvi njena aktivnost ni prenehala in poleg drugega se je vključila tudi v delo Društva upokojencev.

JANEZ PREZELJ

V povojnem obdobju se je aktivno udeleževal in bil vesteren in ustvarjalen družbenopolitični delavec v vseh družbenopolitičnih organizacijah. V tem času je poleg službe opravljal še vrsto odgovornih dolžnosti v občinskem odboru ZZB NOV, občinski konferenci

ZKS in občinski konferenci SZDL. Po upokojitvi se je še aktivneje angažiral v družbenopolitičnih organizacijah, saj je bil član raznih odborov in komisij. Zdaj je med drugim član izvršnega sveta občinske skupščine, predsedstva OK SZDL in predsednik občinskega odbora ZZB NOV.

SLAVKO ŠUŠTAR

V družbenopolitično delo, se je tovariš Šuštar vključil že leta 1954. Med zaposlitvijo v Svilanitu je bil tri mandatne dobe član delavskega sveta, deloval je v raznih komisijah samoupravnih organov, bil več mandatnih dob član izvršnega od-

bora osnovne organizacije sindikata z različnimi vodstvenimi funkcijami, dve mandatni dobi je bil tudi predsednik sindikata v Svilanitu. Kot aktivni sindikalni delavec je bil kar pet mandatnih dob član predsedstva občinskega sveta, predsednik kadrovske komisije pri občinskem svetu in drugih komisijah. Sedaj je že drugo mandatno dobo delegat družbenopolitičnega zbora, je član koordinacijskega odbora za kadrovska vprašanja pri OK SZDL Kamnik, član komisije za volitve in imenovanja ter predsednik komisije za vprašanja zdomcev.

Programsko volilne konference kamniških komunistov so se udeležili tudi člani delovne skupine centralnega komiteja ZK Slovenije Ivanka Vrhovčak, Polde Maček in Viktor Auer ter Franc Svetelj, sekretar medobčinskega sveta zveze komunistov, ki bodo junija obiskali nekaj osnovnih organizacij zveze komunistov v naši občini, ter ob tem spregovorili o aktualnih problemih posameznih temeljnih organizacij ter o vlogi komunistov pri nadaljnjem uveljavljanju položaja delavcev v združenem delu

Komunisti so ocenili svoje delo

Mesec dni so se kamniški komunisti s tehničnimi razpravami o opravljenem delu v osnovnih organizacijah pripravljali na programsko volilno konferenco, ki je bila 18. aprila v mali dvorani kina Dom v Kamniku. V tem času so ustanovili dve novi osnovni organizaciji - v Šmartnem in Motniku, medtem ko osnovna organizacija ZK v Srednji vasi še ni registrirana. Kljub temu lahko ugotovimo, da je v občini 63 osnovnih organizacij, ki štejejo skupaj 938 članov.

Na programsko volilni konferenci, ki so se je udeležili 104 redni člani konference in delegati, je najprej spregovoril Daniel Artiček, dosednji sekretar komiteja občinske konference

ce ZKS in v svoji razpravi opozoril na pozitivno dejstvo, da so v mnogih osnovnih organizacijah za sekretarje izvolili mlade ljudi. Osvetlil je tudi sodelovanje s centralnim komitejem in medobčinskim svetom zveze komunistov.

Delegat Rudnika kaolina je spregovoril o težavah, s katerimi so se srečevali v njihovi delovni organizaciji in posebej poudaril aktivno sodelovanje občinskega komiteja ZKS Kamnik v razreševanju težav oziroma v samoupravnem dogovarjanju o skupnih vlaganjih papirne industrije v raziskave in izboljšanje tehnologije predelave kaolina.

V nadaljevanju so udeleženci spregovorili še o preobrazbi šolstva, o vključevanju komunistov v pripravo temeljnih usmeritev družbenih dejavnosti za prihodnje srednjeročno obdobje, ki očitno ni bilo najboljša, saj so temeljne usmeritve bolj želje kot usmeritve, ki bi jih bilo mogoče uresničiti. Kritično so ugotovili tudi, da komunisti v krajevnih organizacijah socialistične zveze niso dovolj aktivni, zato pa tudi potrošniški sveti, hišni sveti in poravnalni sveti niso najboljše zaživel.

Ivanka Vrhovčakova je najprej ocenila dosedanje delo kot uspešno. Nato je nanizala osnovna izhodišča obiskov delovnih skupin centralnega komiteja v posameznih občinah, ki so neposredno povezava centralnega komiteja s članstvom in ki naj pripomorejo k premikanju stvari, pri katerih se je zataknilo. Opozorila je tudi na temeljni nalogi komunistov: ustalitevne prizadevanja in večja učinkovitost

MILAN MARINIČ - sekretar komiteja občinske konference ZKS Kamnik

delovanja zveze komunistov kot idejne sile znotraj političnega sistema.

Na programsko volilni konferenci so za predsednika konference ZKS Kamnik izvolili Kazimirja Keržiča, za sekretarja komiteja Milana Mariniča, za nova člana komiteja Vero Vrstošek in Antona Jegliča, za nove člane občinske konference, ki šteje zdaj 45 članov, pa Alfonza Boltarja, Antona Lipovška, Alojza Šnabla, Jelko Tušar in Vero Vrstošek. Ustanovili so novo komisijo za organiziranost, razvoj ZK in kadrovske politike ter aktiv komunistov neposrednih proizvajalcev.

JANA TAŠKAR

Enak prispevek

Medobčinski svet SZDL za ljubljansko regijo je nedavno pripravil dve posvetovanji, na katerih so predstavniki osemnajstih občin širšega ljubljanskega območja spregovorili o oblikovanju nove regionalne zdravstvene skupnosti in o solidarnem prelivanju sredstev za zdravstveno varstvo v letošnjem letu.

Novi zakon o zdravstvu, ki je bil sprejet konec preteklega leta, namreč narekuje samoupravno dograditev občinskih zdravstvenih skupnosti, ki pa se lahko med seboj povezujejo v medobčinsko zdravstveno skupnost, da bi tako v geografsko strnjem območju, ki je med seboj gospodarsko povezano, lahko zagotovili tiste zdravstvene storitve, ki jih v posameznih občinah ni mogoče urediti. Na posvetovanju je prevladal predlog, po katerem naj bi se v regionalno zdravstveno skupnost tudi poslej povezovalo osemnajst občinskih zdravstvenih skupnosti.

● Izvršni odbor občinske zdravstvene skupnosti Kamnik je na svoji seji, dne 9. 4. 1980 obravnaval plačevanje obveznosti prispevkov do zdravstvenega varstva. Ugotovil je, da občani, ki opravljajo zasebno obrtno dejavnost in nimajo plačanih obveznosti do zdravstvenega varstva, v enakem obsegu kot tisti, ki imajo te obveznosti poravnane.

Delavci, zaposleni v združenem delu morajo imeti za uveljavljanje zdravstvenega varstva potrjeno zdravstveno izkaznico, če je prejšnja potrjitev stara več kot 30 dni.

Zato je izvršni odbor sprejel naslednji SKLEP:

Od 1. maja 1980 dalje mora imeti tudi vsak obrtnik potrjeno zdravstveno izkaznico. Zdravstvena izkaznica se potrdi na sedežu občinske zdravstvene skupnosti Kamnik, Medvedova 25, vendar le v primeru, če ima plačane vse zapadle obveznosti do zdravstvenega varstva.

Navedeni sklep se objavi v Kamniškem občanu. OBČINSKA ZDRAVSTVENA SKUPNOST KAMNIK

Na posvetovanju so spregovorili tudi o solidarnem zagotavljanju sredstev za letošnje leto. Dogovorili so se, da bo osnova za pridobitev solidarnostnih sredstev program posamezne občinske zdravstvene skupnosti, ki mora biti stabilizacijsko naravnano, ter izenačena participacija v vseh občinskih zdravstvenih skupnostih. Domenili so se še, da bodo uresničevanje programov zdravstvenih skupnosti sproti spremljali in ugotavljali, ali dogovorjena prispevna stopnja

ustreza uresničevanju sprejetih programov. V sporazumu, na osnovi katerega se prelivajo solidarnostna sredstva pa so vnesli še dopolnitev. Tako ne velja le, da mora zdravstvena skupnost, ki prejema solidarnost ob morebitnih presežkih ob koncu leta vrniti sorazmeren del teh sredstev, ampak da bi jih lahko ob izgubi solidarnostna sredstva še nekoliko povečali. V ta namen naj bi služila sredstva iz izenačene participacije in neizterjane datjave za zdravstveno skupnost.

Široka aktivnost je prinesla uspehe

Delegatski sistem in delegatski odnosi se v naši občini razvijajo in oblikujejo skladno z našo družbeno usmeritvijo, čeprav včasih tu in tam še prihaja do napak.

To so bile osnovne ugotovitve ocene o ustavni preobrazbi v občini Kamnik, ki jo je obravnavalo predsedstvo OK SZDL na svoji seji. Pri delu delegacij je opaziti veliko večjo aktivnost pri samostojnih delegacijah kot pri delegacijah, ki se združujejo v konference. Predsedstvo je ugotovilo, da na vseh ravneh tečejo družbenopolitične in samoupravne aktivnosti, katerih cilj je uresničiti ustavno preobrazbo občine in krajevne skupnosti. Med te aktivnosti sodijo naloge od preoblikovanja krajevne skupnosti Kamnik, oživiljanje potrošniških svetov do aktivnosti družbenopolitičnih organizacij v delegatskem sistemu.

Nedvomno najlepši rezultat vsklajenega delovanja vseh subjektov samoupravnega socialističnega sistema so poslovni rezultati organizacij združenega dela iz gospodarstva, ki jih je tudi obravnavalo predsedstvo. Velik del aktivnosti družbenopolitičnih organizacij je bilo v letu 1979 namenjeno problemom gospodarjenja, kar se je odrazilo v dobrih poslovnih rezultatih organizacij združenega dela. Še bolj kot dosedaj se morajo družbenopolitične organizacije, še posebej pa v sedanjem položaju, posvetiti uresničevanju politike gospodarske ustalitve in problemom gospodarjenja. Le aktivno sodelovanje vseh subjektov družbenega razvoja lahko zagotovi uspešno premagovanje težav, s katerimi se otepa gospodarstvo, saj so te težave v precejšnji meri rezultat našega neodgovornega obnašanja, upoštevanja dogovorov, in tudi politizacija parcialnih interesov.

Elemente ustaljene politike morajo vsebovati tudi programi razvoja družbenih dejavnosti v naslednjem srednjeročnem obdobju. Predsedstvo je ugotovilo, da je v programih razvoja družbenih dejavnosti še vedno prevelik razkorak med potrebami, ki jih v nekaterih primerih lahko označimo z željami in realnimi možnostmi našega gospodarstva. J. Z.

KAZIMIR KERŽIČ - prvi predsednik občinske konference ZKS Kamnik

V ospredju vrednost programov SIS, ne prispevne stopnje

Večkrat v razpravah o prispevkih za financiranje programov SIS slišimo: V Kamniku imamo najvišje prispevne stopnje. Ostale občine imajo nižjo »obremenitev«. Kako je s tem?

Poglejmo, kakšne so prispevne stopnje za interesne skupnosti družbenih dejavnosti in občinski davek iz osebnih dohodkov v občinah ljubljanske regije.

Najprej podatek, da imajo vse občine razen Kamnika, ki ima 0,10 odstotni (torej najnižji) davek od osebnega dohodka, višji 0,50 odstotni davek.

Upoštevajoč prispevke za SIS in občinski davek ima najvišjo stopnjo občina Litija (32,75), sledijo Logatec (32,73), Grosuplje (32,50), na četrtem do petem mestu so občina Kamnik in vse ljubljanske občine s stopnjo (30,64 %) od osebnih dohodkov, sledijo Kočevje, Vrhnika, Ribnica in Domžale, ki imajo stopnjo 29,32 %.

Največje razlike so v stopnjah za Skupnost zdravstvenega varstva, gibljejo se od 5,88 v Ribnici, preko 6,62 v Kamniku do 8,08 v Grosupljem, čeprav bi morale ravnno v tej skupnosti biti stopnje najbolj izenačene, ker gre za solidarnostno prelivanje sredstev. Vse to seveda velja le za prispevke iz osebnih dohodkov.

Vse prevečkrat financiranje programov interesne skupnosti gledamo le skozi prispevne stopnje, ki pa so le tehnika za obračun dogovrjenih vsot za financiranje posameznih programov SIS. Pri nižjih osebnih dohodkih v povprečju mora seveda biti za isto vsoto stopnja višja in obratno.

Ko se pogovarjamo in dogovarjamo o programih samoupravnih interesnih skupnosti se moramo pogovarjati o programu in njegovi vrednosti, vse to pa moramo soočiti z našimi možnostmi. Predvsem v tem smislu, kolikšen del novoustvarjene vrednosti bomo namenili za pokritje skupnih potreb.

F. S.

Stane Gabrovec – šestdesetletnik

18. aprila je dr. Stane Gabrovec, arheolog, višji znanstveni sodelavec Narodnega muzeja v Ljubljani, praznoval svojo šestdesetletnico.

Rodil se je leta 1920 v Kamniku, na Zapricah. Maturiral je na klasični gimnaziji v Št. Vidu v Ljubljani leta 1939 in se še istega leta vpisal na tedanje 16. skupino Filozofske fakultete v Ljubljani (A – klasična filologija, B – arheologija in antična zgodovina, C – francoščina). Maja 1942 je bil zaprt in poslan v internacijo v Gonars, kasneje Momo pri Novari, od koder je po kapitulaciji Italije zbežal v Svico, kjer je bil do konca vojne v tamkajšnjih delovnih taboriščih. V letnem semestru 1945 je obiskoval predavanja na Filozofski fakulteti v Bernu, jeseni leta 1945 pa je nadaljeval študij v Ljubljani in leta 1946 diplomiral iz arheologije in antične zgodovine, januarja 1948 pa iz klasične filologije. Od marca 1948 je v Narodnem muzeju v Ljubljani. Od aprila 1956 do maja 1957 je bil asistent na Institutu za prazgodovino univerze v Tübingenu pri prof. dr. W. Kimmigu. Leta 1962 je pri prof. Benacu doktoriral s temo Prazgodovina Gorenjske, na Fi-

lozofski fakulteti v Zagrebu. Od leta 1970 je honorarni predavatelj na oddelku za arheologijo Filozofske fakultete v Ljubljani.

Pri znanstvenem raziskovanju prazgodovine slovenskega ozemlja je dosegel Stane Gabrovec najbolj pomembne rezultate v

študiju halštata. Med številnimi arheološkimi izkopavanji, ki jih je vodil, naj na prvem mestu omenimo Stično, ki jo raziskuje že od leta 1960 dalje. O stiških izkopavanjih je predaval na številnih mednarodnih kongresih in simpozijih oz. seminarjih, tako v Zürichu, Baslu, Bernu, Veroni, Padovi, Benetkah, Milanu, Firencih, v Rimu, in Ferrari, na Dunaju, v Berlinu, Frankfurtu.

Številne prispevke je objavil v Arheološkem vestniku, Varstvu spomenikov, Arheološkem pregledu, različnih zbornikih, vodičih ob razstavah, v dnevnem časopisu.

Njegovo znanstveno delo so priznale mnoge domače in tuje vodilne arheološke institucije, ki so ga izvolile za svojega člana.

Tako je redni član Centra za balkanološke študije pri Akademiji znanosti in umetnosti v Sarajevu, kjer je urednik petega zvezka Prazgodovine jugoslovenskega prostora, ki bo obravnaval železno dobo Jugoslavije. Je redni član Nemškega arheološkega instituta v Berlinu, član italijanskega arheološkega instituta za prazgodovino v Firencih, Instituta za etruščanske in italške študije v Rimu.

Posebej želim omeniti, da je s svojo študijo Vloga Kamnika v prazgodovini Slovenije sodeloval na simpoziju ob 750-letnici Kamnika, oktobra 1. 1979.

Iz vsega Gabrovecvega znanstvenega dela in predvsem njegovih razmišljanj ob njem, veje globoka ljubezen do slovenske zemlje in njene davne preteklosti. Pod njegovim peresom postane visoka znanost spet življenje, ki mu išče vzroke, vplive, primerjave, časovne mejnike.

Ob šestdesetletnici mu želimo še mnogo uspehov pri njegovem delu in načrtih.

MIRINA ZUPANČIČ

razvoj telefonije združujejo uporabniki telefonskih storitev, so namreč morali program skriti kar za 20 odstotkov. Tako bodo objekte, ki jih ne bodo mogli zgraditi do leta 1980, prenesli v začetek naslednjega srednjeročnega razvojnega obdobja. Osnutek razvojnega načrta za obdobje med letoma 1980 in 1985 pa so delegati pravtako potrdili na zadnji skupščini omenjene SIS. Seveda pa ga bo treba še bolj natančno izdelati in pri tem naj bi pomagale – s svojimi predlogi – tudi krajevne skupnosti. Tako naj bi na primer čim prej sporočile, koliko javnih telefonskih govornic potrebujejo in predla-

Težav ob izgradnji obvoznice ne manjka

Gradnja obvozne ceste se je pričela s precejšnjo zamudo. Temu so botrovali predvsem dileme okrog povezovalne ceste, ki naj bi potekala v neposredni bližini šol. Problem še danes ni rešen. Kljub temu pa se je kamniška komunalna skupnost, ki je prevzela naloge inženiringa pri izgradnji obvoznice, odločila, da bo brez odločitve in soglasja o priključni cesti nadaljevali s prepotrebno gradnjo nove obvozne ceste.

Po prvotnem načrtu, ki je predvidel potek obvoznice od železnega mostu do Kovinarske ceste, bi investicija veljala okrog 76 milijonov dinarjev, ki bi si jo delila na pol občinska skupščina in Republiška skupnost za ceste. Kasneje dopolnjen program pa je prinesel določene prepotrebne spremembe. Obvozna cesta naj bi torej potekala do Duplice, hkrati pa je bilo potrebno načrtovati tudi izgradnjo vseh komunalnih naprav in drugih spremljajočih objektov, ki prvotno niso bili načrtovani. Na osnovi dopolnjene programa se je primerno povečala tudi investicija, ki naj bi

znala 140 milijonov dinarjev (vključno s predvidenimi podražitvami po metodologiji biroja za gradbeništvo). V dopolnjen načrt sodi poleg podaljška obvoznice do Duplice tudi primarna kanalizacija levega brega Kamniške Bistrice, protihrupna zaščita v strnjnem naselju, PTT kanalizacija za predvideno novo naselje Novi trg, regulacija osmih potočkov ter vsi propusti in zavarovanja. V prvotnem načrtu pa tudi ni bila predvidena rasvetljava in kanalizacija za semaforizacijo križišč na Duplici, Maistrovi in Cankarjevi cesti. Zaradi predvidene povečanja investicije je kamniška komunalna skupnost že predložila republiški skupnosti za ceste ponovni zahtevek za dodatna sredstva.

Gradnja obvoznice je precej zahtevno delo, ki ne gre brez zapeljajev in težav, s katerimi se je potrebno spoprijemati nadvse resno in odgovorno. Bolj posledno bi morali upoštevati nekatera opozorila na gradbišču tudi občani, ki dostikrat ovirajo delo in izzivajo nevarnost. To velja predvsem pri izredno težavnem

razstreljevanju in odstranjevanju ruševin pri gradnji useka pod Starim gradom. Zaradi izrednega strateškega pomena Tuhijske ceste ni bila dovoljena popolna temveč le delna zapora tega dela ceste.

Nehomogenost skale pod Starim gradom je povzročila precej nevarnosti, saj je rušenje v prevelikih plasteh povzročilo, da je bila cesta dvakrat popolnoma zaprta ves dan. Na to graditelji niso bili dovolj pripravljeni, zato so bile tudi prometne kršitve občanov utemeljene, čeprav zelo nevarne. Predstavniki stanovanjsko komunalnega gospodarstva, Vinatorja, Slovenija ceste (izvajalec del in referent za komunalne zadeve pri občinski skupščini so na skupnem sestanku v začetku aprila proučili daljše zapore ceste z ustreznim obvozom za osebna in tovorna vozila ter za pešce. Potrebno je bilo omogočiti obvoz vseh vozil (tudi avtobusov) iz Kamnika skozi Godič, Mekinje in Nevlje ter pot za pešce in kolesarje mimo Dijaškega doma, po brvi preko Bistrice na Cankarjevo cesto, po cesti proti Domu

upokoencev, kjer naj bi prečkali Nevljico po zasilni brvi. Vse te poti naj bi v primeru popolne zapore ceste proti Tuhijski peči in vozniki dosledno upoštevali, saj bodo le tako prispevali k varnosti in nemoteni gradnji obvoznice, ki naj bi bila odprta za promet že ob letošnjem občinskem prazniku.

Poleg gradnje useka je zelo zahtevna tudi gradnja na izredno močvirnatem območju Kračka v dolžini enega kilometra. Tu bodo potrebni neprimerno globlji izkopi in nasutja.

Kljub temu, da so z gradnjo obvozne ceste začeli prej, kot so bili dani vsi pogoji, je prišlo do določenih zakasnitev predvsem zaradi ovir pri rušenju hiš in delno tudi zaradi prepočasnega pridobivanja lokacijskih in gradbenih dovoljenj. Poudarimo pa naj izredno razumevanje večine stanovalecev, ki so se iz hiš, predvidenih za rušenje, izselili pred pogodbenim rokom, s tem so dokazali osveščeno potrebo širšega družbenega pomena.

M. JANČAR

Na varnost v prvi vrsti vpliva človek Življenje ima prednost

Pomladanski dnevi so in še bodo povečali število kolesarjev in pešcev na naših cestah. Med temi udeleženci v cestnem prometu je tudi precejšnje število otrok, ki pa žal v vseh primerih niso dobro seznanjeni z nevarnostmi, ki prežijo na cesti. Prav najmlajše je potrebno nenehno opozarjati na previdnost, kadar se znajdejo na prečkanju cestišča, kjer ni zaznamovanih prehodov za pešce, opozarjati jih je potrebno, da ne spotajo nenadoma na cestišče, po katerem vozijo tudi taki vozniki, ki jim je voziška etika deveta briga. Za kolesarje je najbolj nevarno zavijanje v levo, posebno za tiste, ki se ne prepričajo, če je tako zavijanje varno, ne nakažejo pravčasno spremembe smeri vožnje ali pa je sploh ne nakažejo. Če in še bi lahko opisovali pasti, ki prežijo na cestah z gostim prometom, povečanim številom udeležencev v cestnem prometu itd.

Žal prav starši dajemo kaj slab vzgled mlajšim. Niso redki primeri, ko očka ali mamica vodita

svojega otroka preko ceste nedaleč od prehoda za pešce, kot bi le-ta bil zgolj za okraš, tudi pri družinskem izletu s kolesi se otroci zgledujejo po starših. Dolžnosti in naloge staršev, pa tudi delavcev vzgojno izobraževalnih zavodov so jasne.

Posebno opozorilo velja voznikom motornih vozil vseh vrst in kategorij. Na cesti naj ne velja pravilo močnejšega in hitrejšega. Prometni znaki in talne obeležbe, ki opozarjajo na bližino šol, otrok na cesti, na prehode za pešce, niso sami sebi namen. Omejitve hitrosti so določene zaradi varnosti v cestnem prometu.

Pričujoči zapis naj ne izveni kot strela v prazno. V zadnjih dneh so bili na kamniškem poškodovani štirje pešci in trije kolesarji. Med vzroki prometnih nesreč v katerih je bilo poškodovanih sedem ljudi zasledimo:

- nenadoma zavil v levo
- nenadoma prečkal cesto
- nenadoma stopil pred avto
- iz stranske ceste pripeljal s kolesom pred avto
- kolesar zbil pešca – otroka na

prehodu za pešce

Storimo vse, da bodo naše ceste terjale čim manj žrtev. Opozorilo velja za vse in vsakogar.

MAJ

Vsem občanom ob prazniku dela 1. maju čestita
**PETER PODJED
CENTRALNA KURJAVA
IN VODOVODNE
INSTALACIJE
GODIČ**

Podpisani Filip Štrajner, Poreber 11, Kamnik, prepovedujem javno pot preko moje parcele št. 193 in 194 v Porebru. Kdor tega ne bo upošteval, ga bom sodno preganjal.

**HONORARNO ZAPOSLE-
TEV** nudim v poletnih mesecih študentom in dijakom. Zglasite se osebno. Gostilna »Pod skalco«.

Dražji telefoni

Območna samoupravna interesna skupnost za PTT promet Ljubljana je predlagala zvišanje cene, ki jo plačujejo novi naročniki za priključitev telefonov (oziroma preselitev naročniškega telefona) z 4.980 dinarjev na 5.560 dinarjev, kar pomeni 12-odstotno podražitev.

Podražil naj bi se tudi prepis telefonov. Bodoči naročniki, ki se bodo selili v stanovanja, v katerih so že prejšnji stanovalci imeli telefone, naj bi namreč – po predlogu skupščine omenjene SIS, ki je zasedala 10. aprila – plačali za prepis 577 dinarjev, namesto dosedanjih 508. S prvim julijem naj bi se podražil tudi

telefonski impulz, s čemer naj bi se Slovenija po ceni impulza približala ostalim republikam. Za vsak porabljen impulz naj bi torej v prihodnje odšteli 80 par, se pravi 10 par več kot ga plačujemo sedaj. Najcenejši je trenutno impulz v sosednji Hrvaški: 65 par, sledi Slovenija, ostale republike pa so, kar zadeva impulz, dražje – najdražja Makedonija, kjer znaša cena enega impulza 1 dinar.

Sicer pa so se delegati na minuli skupščini strinjali tudi s predloženim skrcenim tekočim srednjeročnim razvojnem načrtom. Zaradi izpada precejšnjega dela finančnih sredstev, ki jih za-

gale lokacije, ki jim najbolj ustrezajo; »petetejevci« pa so obljubili, da bodo njihove želje kolikor se bo dalo upoštevali.

S postavljanjem javnih telefonskih govornic so pravzaprav tudi najbolj v zaostanku. Načrtovali so namreč, da jih bodo v obdobju med letoma 1975 in 1980 postavili 772, a kaže, da jih bodo uspeli postaviti le polovico, natančneje: 364. Manj odstopajo od srednjeročnega razvojnega načrta pri graditvi novih telefonskih central, oziroma razširjanju obstoječih in pri polaganju kabelskega omrežja. Od 52 central, ki so jih nameravali zgraditi, oziroma povečati v tem razvojnem obdobju, jim bo predvidoma uspelo opraviti ta dela do konca tega leta le na 40 centralah. Vendar so med njimi vse večje centrale, ostalih deset pa naj bi zač-

li graditi leta 1981 oziroma 1982. Do konca tega leta naj bi se torej na območju ljubljanskega PTT podjetja povečale zmogljivosti telefonskih central za 50.890 priključkov, v primerjavi z letom 1975. Sicer pa bodo tudi v prihodnjem srednjeročnem obdobju »petetejevci« največ investirali prav v razvoj telefonije, ki še vedno precej zaostaja za naraščajočimi potrebami po telefonih. Na območju štirinajstih občin, ki so v območju SIS za PTT promet je namreč trenutno kar 46.000 prosilcev za dodelitev telefonskih števil.

Tudi prihodnji srednjeročni razvojni načrt bo, kar zadeva razvoj telefonije, precej ambicioznejša, kar pa še vedno ne zagotavlja, da bodo prav vsi prosilci že v prihodnjih petih letih prišli do telefona. Hkrati bo uresničitev

zastavljenih nalog še naprej odvisna od tega, ali bodo uporabniki druge skupine (to so delovne in druge organizacije, ustanove ter obrtniki spoštovali samoupravni sporazum o sofinanciranju razvoja telefonije. Kamnik pri tem združevanju sredstev namreč še zelo zaostaja, saj prispeva denar v ta namen le 39 odstotkov uporabnikov. Tako sta med štirinajstimi občinami, ki so v tej SIS, po združevanju teh sredstev za Kamnikom le še Vrhnika in Litija. Zaradi takšnih odstopanj so se na minuli skupščini SIS za PTT promet dogovorili, da bodo imele prednost pri uresničevanju prihodnjega srednjeročnega razvojnega načrta tiste občine, v katerih uporabniki več prispevajo za razvoj telefonije.

L. DJ.

PRILOGA ZA DELEGATE

Na podlagi 147. člena Ustave SR Slovenije, Zakona o varstvu kulturnih spomenikov, 4. člena Zakona o grobiščih in grobovih (Uradni list SRS, št. 4/78) in 31. člena Statuta občine Kamnik (Uradni list SRS, št. 7/78, občinska skupščina Kamnik, občinska konferenca ZKS, občinska konferenca SZDL, občinsko združenje ZZB NOV, občinski svet zveze sindikatov, občinska konferenca ZSMS, občinska kulturna skupnost, občinska komunalna skupnost, občinska izobraževalna skupnost, krajevne skupnosti v občini Kamnik, Gozdno gospodarstvo Ljubljana – Obrat Kamnik, Zgodovinski arhiv Ljubljana, pooblaščen zavod za spomeniško varstvo, Kulturni center Kamnik, vse lovske družine na območju občine Kamnik, Planinsko društvo Kamnik, turistična društva v občini Kamnik in Zveza telesnokulturnih organizacij Kamnik sklepneje

DRUŽBENI DOGOVOR

o varstvu, urejanju, vzdrževanju in postavljanju spomenikov, spominskih plošč in obeležij iz obdobja narodnoosvobodilne vojne in socialistične revolucije, o urejanju in vzdrževanju grobišč in grobov borcev ter o poimenovanju na območju občine Kamnik

1. člen

Udeleženci družbenega dogovora se dogovorijo o načinu varstva, urejanja, vzdrževanja in evidentiranja spomenikov, spominskih plošč in spominskih obeležij socialistične revolucije, o urejanju in vzdrževanju grobišč in grobov borcev ter o poimenovanju na območju občine Kamnik.

2. člen

S tem družbenim dogovorom udeleženci zagotavljajo enotno, sistematično in trajno vzdrževanje ter evidentiranje spomenikov in grobišč, kakor tudi enoten postopek za postavitev spomenikov. Udeleženci tega dogovora, ki so po zakonih in drugih predpisih zadolženi za posamezne dejavnosti (ZZB NOV, komisija za varstvo borcev NOV, pooblaščen zavod za spomeniško varstvo in drugi), opravljajo svoje naloge skladno z določbami tega dogovora in po sprejetem programu.

3. člen

Za spremljanje izvajanja tega družbenega dogovora in iz njega izhajajočih nalog udeleženci družbenega dogovora ustanovijo Odbor udeležencev o varstvu, urejanju in vzdrževanju grobišč, grobov, spomenikov in spominskih obeležij iz NOV in socialistične revolucije ter postavljanju novih spomenikov (v nadaljnjem besedilu odbor udeležencev).

4. člen

Varstvo, urejanje in vzdrževanje spomenikov in grobišč po tem dogovoru pomeni zavarovanje spomenikov in grobišč pred poškodbami, njihovo redno vzdrževanje, ohranitev videza in stanja spomenikov in grobišč, popravila in preureditev spomenikov in grobišč, urejanje okolice ter ureditev premoženjsko-pravnih vprašanj v zvezi s spomeniki in grobišči.

5. člen

Poimenovanje ulic, objektov, domov in šol, ustanov in slično po partizanskih enotah ter po padlih ali umrlih borcih, aktivistih in revolucionarjih socialistične revolucije, predlagajo in obravnavajo krajevne skupnosti, organizacije ZZB, svet za ohranjanje in razvijanje tradicij NOV, družbenopolitične organizacije, komisija za spomeniško varstvo, delovne in druge organizacije ter drugi podpisniki družbenega dogovora.

Končni predlog obravnava in sprejme svet za ohranjanje tradicij NOV pri občinski konferenci SZDL in občinsko združenje zveze borcev NOV, sklep o poimenovanju pa sprejme izvršni svet SO Kamnik.

6. člen

Skrb za spomenike, grobove in grobišča v občini Kamnik prevzamejo krajevne skupnosti, v katerih je posamezni objekt (v nadaljevanju besedila: oskrbniki). Pri tem krajevne skupnosti sodelujejo z odbori za razvijanje revolucionarnih izročil in komisijo za spomeniško varstvo, s pooblaščenim zavodom za spomeniško varstvo, z družbenopolitičnimi organizacijami, organizacijami ZZB NOV, zainteresiranimi organizacijami združenega dela, s šolami, društvi in drugimi.

V soglasju z odborom udeležencev tega družbenega dogovora lahko krajevna skupnost neposredno skrbi za posamezni objekt oziroma skrbi za spomenik ali grobišče prenese na drugo organizacijo; to velja zlasti za spomenike, ki so v območju poslovnih, stanovanjskih in drugih stavb.

7. člen

Skupščina občine Kamnik sprejme v srednjeročnih in letnih planih gospodarskega in družbenega razvoja občine tudi programe varstva, urejanja in vzdrževanja spomenikov in grobišč. Program sprejme tudi Kulturna skupnost občine Kamnik in ustrezne ustanove.

Osnutek programa pripravi odbor udeležencev oz. komisija, ki jo določi odbor. Sprejeti program prejme vsak udeleženec dogovora.

8. člen

Oskrbniki so dolžni spomenike in grobišča vzdrževati, skupaj z okoljem tako kot je določeno s sprejetimi programi.

9. člen

Vsak spomenik mora biti urejen v skladu z okoljem, imeti mora napis, ki pojasnjuje njegov pomen.

10. člen

Skupščina občine Kamnik bo pri sprejemanju urbanističnih dokumentov ustrezno zavarovala območje posameznih spomeni-

kov.

Izvršni svet občinske skupščine Kamnik lahko na predlog odbora udeležencev, organizacije ZZB NOV, sveta za ohranjanje in razvijanje revolucionarnih izročil in spomeniško varstvo ter pooblaščenega zavoda za spomeniško varstvo izda odločbo o zavarovanju neposredne okolice spomenika, pri čemer določi tudi meje zavarovane okolice.

11. člen

Odbor udeležencev predlaga pristojnim organom občinske skupščine način ureditve premoženjsko-pravnih vprašanj v zvezi s spomeniki in grobišči.

12. člen

Za vse posege, ki utegnejo povzročiti spremembe na spomenikih, je potrebno poprejšnje soglasje odbora udeležencev s strokovnim mnenjem pooblaščenega zavoda za spomeniško varstvo in občinskega združenja ZZB NOV.

Taki posegi so predvsem ohranjanje in obnavljanje oziroma barvanje, spremembe in dopolnitve napisov, zamenjava dotrajnega oz. poškodovanega spominskega obeležja ali spomenika ter druga podobna opravila.

13. člen

Redna vzdrževalna dela so predvsem obnova črk na spomenikih, kamnoseško čiščenje spomenikov, urejanje okolja spomenikov in podobno. Za ta dela ni potrebno soglasje odbora udeležencev družbenega dogovora.

14. člen

Pooblaščen zavod za spomeniško varstvo:

- skrbi za obnavljanje in ohranjanje spomenikov po programu;
- izdela, vodi in dopolnjuje strokovno evidenco in dokumentacijo o spomenikih ter po en izvod dokumentacije pošilja pristojnemu upravnemu organu Skupščine občine Kamnik, svetu za ohranjanje tradicij NOV pri Občinski konferenci SZDL Kamnik, občinskemu združenju ZB NOV Kamnik ter krajevni skupnosti, v kateri stoji spomenik, in po potrebi drugim uporabnikom;
- v sodelovanju s pristojnimi organi in z odbori ZZB nadzoruje spominska obeležja, predlaga ukrepe in nadzoruje dela pri varstvu, urejanju in vzdrževanju spomenikov in grobišč ter zagotovi strokovno pomoč.

15. člen

Kulturni center Kamnik proučuje zgodovino socialistične revolucije, pripravlja zgodovinsko dokumentacijo o posameznih spomenikih in grobiščih in jo posreduje pooblaščenemu zavodu za spomeniško varstvo.

16. člen

Sredstva za varstvo in vzdrževanje spomenikov in grobišč ter postavitev novih spomenikov in spominskih obeležij zagotavljajo: Skupščina občine Kamnik, občinska kulturna skupnost, krajevne skupnosti, skrbniki spomenikov in grobišč, ki so v območju poslovnih, stanovanjskih in drugih stavb ter drugi udeleženci. Zagotovitev teh sredstev je določena v programih in dogovorih.

17. člen

Družbenopolitične organizacije, podpisnice tega dogovora, bodo med podpisniki vzpodbujale dosledno izpolnjevanje sprejetih obveznosti. Pri tem naj izhajajo iz naslednjih stališč:

- da je ohranjanje, varstvo, urejanje in vzdrževanje revolucionarnih obeležij obveznost vse naše družbe;
- da je to trajna naloga, ki zahteva organizirano, usklajeno in načrtno izvajanje nalog na vseh stopnjah, v vseh samoupravnih organih, v družbenopolitičnih skupnostih, samoupravnih interesnih skupnostih, v organizacijah in društvih;
- da so družbenopolitične organizacije pobudniki novih akcij in oblik dejavnosti ter da usklajujejo vsa prizadevanja iz tega dogovora;
- da spodbujajo delovne ljudi in občane k dogovarjanju in dopolnjevanju programov in akcij za širše in poglobljeno delo pri ohranjanju in razvijanju revolucionarnih izročil. Družbenopolitične organizacije se bodo prizadevale, da z zgodovinsko spominskih obeležij naše revolucije seznanjajo občane, zlasti mladino.

18. člen

Informativno propagandna dejavnost v zvezi s spomeniki in grobišči je obveznost in naloga vseh udeležencev tega dogovora ter jo opravljajo v svoji dejavnosti in po sprejetih nalogah. Posebno nalogo pri tem prevzemajo uredništvo Kamniškega občana in INDOK center, Turistično društvo Kamnik, Kulturni center in pooblaščen zavod za spomeniško varstvo.

Te organizacije se zavezujejo

- da bo ohranjanje in razvijanje revolucionarnih izročil sestavni del njihove programske usmeritve;
- da bodo na različne načine vzgajali in obveščali o krajih in ljudeh, dogodkih in obletnicah iz obdobja socialistične revolucije,
- da bodo objavljali in shranili take članke, sestavke, knjige, razprave in ostalo informativno-propagandno gradivo.

19. člen

Pismene, utemeljene predloge za postavitev spomenika sprejemajo odbor podpisnikov, družbenopolitične organizacije, posebno organizacije ZZB, domicilni odbori iz NOB, samoupravne organizacije in skupnosti, krajevne organizacije, organizacije združenega dela in družbene organizacije.

20. člen

Odbor podpisnikov je ob taki pobudi dolžan zbrati mnenja družbenopolitičnih organizacij v občini, posebej organizacij Zveze združenj borcev, in mnenje tiste krajevne skupnosti, kjer bo spomenik postavljen.

Če je postavitev spomenika vezana na zgodovino partizanske enote ali organizacije iz NOB, je potrebno tudi mnenje odbora ter enote ali organizacije.

21. člen

Za izvajanje tega družbenega dogovora bo skrbela občinska skupščina Kamnik, odbor udeležencev ter svet za ohranjanje in razvijanje tradicij NOB pri Občinski konferenci SZDL Kamnik.

22. člen

Naloge odbora udeležencev

- usklajanje, izpolnjevanje nalog med podpisniki tega družbenega dogovora,
- pravočasno pripravi letni in srednjeročni program varstva, urejanja, vzdrževanja spomenikov in grobišč,
- predlaga udeležencem dogovora potrebno prestavitev ali odstranitev spomenika po poprejšnjem sklepu organizacije ZZB,
- skrbi, da udeleženci dogovora opravljajo prevzete dolžnosti ter opozarja na neizpolnjevanje ali opuščanje teh dolžnosti organe udeležencev in družbenopolitične organizacije,
- opravlja druge naloge po tem dogovoru.

23. člen

Odbor udeležencev deluje povezano s svetom za ohranjanje in razvijanje tradicij NOB pri občinski konferenci SZDL, pristojnim upravnim organom Skupščine občine Kamnik za zadeve borcev NOV in komisijo za zadeve borcev in invalidov NOV.

24. člen

Odbor udeležencev ima enajst članov, katere delegirajo:

– Občinsko združenje ZB NOV Kamnik	1 član
– Občinska skupščina Kamnik	1 član
– družbenopolitične organizacije občine Kamnik in svet za ohranjanje tradicij NOV pri Občinski konferenci SZDL Kamnik	1 član
– kulturna, izobraževalna in komunalna skupnost, Kulturni center Kamnik ter Zveza telesnokulturnih organizacij Kamnik	1 član
– Zgodovinski arhiv Ljubljana, pooblaščen zavod za spomeniško varstvo	1 član
– Gozdno gospodarstvo Ljubljana – obrat Kamnik, Planinsko društvo, turistična društva in lovske družine na območju občine Kamnik	1 član
– krajevne skupnosti:	
1. Komenda, Križ, Moste, Podgorje	1 član
2. Kamnik, Tunjice, Nevlje, Vranja peč	1 član
3. Duplica, Šmarca, Volčji potok	1 član
4. Kamniška Bistrica, Črna, Godič	1 član
5. Motnik, Špitalič, Pšajnovica, Tuhinj, Sela, Srednja vas, Šmartno	1 član
Mandatna doba članov traja 2 leti, po preteku mandata so lahko delegati ponovno izvoljeni.	

25. člen

Odbor udeležencev izvoli izmed svojih članov predsednika, podpredsednika in tajnika.

Strokovna opravila za odbor opravlja pooblaščen zavod za spomeniško varstvo in Kulturni center Kamnik.

Vsa pravna, administrativna in tehnična opravila za odbor opravlja pristojni upravni organ Skupščine občine Kamnik.

Za posamezna področja, dela ali vprašanja lahko odbor ustanovi stalna ali občasna delovna telesa.

26. člen

Seznam spomenikov, grobišč in grobov ter zbirnik »Spominska obeležja občine Kamnik« s pisano razlago ter zemljevidi z označenimi spomeniki so sestavni del tega družbenega dogovora.

27. člen

Družbeni dogovor se spreminja ali dopolni po enakem postopku, kakor je bil sprejet. Seznam in zbirnik s pisano razlago se spreminjata in dopolnjujeta na podlagi sklepa odbora podpisnikov.

28. člen

Dogovor začne veljati, ko ga podpiše 2/3 krajevnih skupnosti in 2/3 ostalih podpisnikov.

Dogovor se objavi v Uradnem listu SRS in v Kamniškem občanu.

Obrazložitev

Grobišča in grobovi borcev NOV in drugih borcev so pod posebnim družbenim varstvom ter jih urejamo in vzdržujemo tako, da padlim in v vojni umrlim borcem izkazujemo spoštovanje in ohranjamo trajen in viden spomin na njihove žrtve. Samoupravna socialistična družba izraža s tem svoj odnos do narodnoosvobodilne vojne in do kontinuitete revolucije, kakor tudi skrb za objekte, ki so pomembni za zgodovino SR Slovenije.

Varovanje vojaških pokopališč in grobov je urejeno z mednarodnimi konvencijami in pogodbami, zlasti z ženevskimi, z Ustavo SFRJ in SRS ter z zveznimi in republiški zakoni. Temeljno načelo je, da je treba za pokopališča in grobove padlih in umrlih vojakov skrbeti tako, »da bodo njihovi grobovi spoštovani, razvrščeni po državljanstvu umrlih, primerno vzdrževani in označeni tako, da jih bo možno vselej najti«. Ta načelna določila mednarodnih pogodb in ženevskih konvencij o vojnih žrtvah so izražena v vseh jugoslovanskih ustavah, konkretizirana pa so tudi v zakonih s tega področja.

Po zakonu o grobiščih in grobovih borcev se za grobišča in grobove borcev štejejo grobišča, kostnice, grobnice in grobovi borcev NOV Jugoslavije, borcev za severno mejo v letih 1918 in 1919 in slovenskih vojnih dobrovoljcev iz vojn v letih 1912–1918, pripadnikov bivše jugoslovanske vojske, ki so padli v boju s sovražnikom, jugoslovanskih vojnih ujetnikov, internirancev in drugih žrtev sovražnikovega nasilja iz druge svetovne vojne in iz

● Polemični prispevki

Problematika osnovne šole v Mostah

Na podlagi podatkov objavljenih v posebni izdaji Kamniškega občana pod naslovom **Temeljne usmeritve razvoja interesnih dejavnosti v prihodnjem srednjeročnem obdobju sta bili 3. aprila in 18. aprila letos sklicani izredni seji delegacij SIS, na katerih je bila prisotna tudi skupina krajanov. Izvleček iz teh dveh sej objavljamo v vednost krajanom Most, ker je ta problematika krajanom neznana, je pa za vse izrednega pomena.**

Predlog temeljnih usmeritev razvoja interesnih dejavnosti ni v skladu s sprejetim programom, posredovanim na zboru krajanov in je za krajanov nesprejemljiv. To se predvsem nanaša na šolo, kateri bi morali čim prej prizidati ustrezno število učilnic, dograditi kuhinjo in obnoviti telovadnico. Za rešitev le-tega pa je namenjeno samo pet starih milijonov, kar ne zadostuje niti za najbolj nujno vzdrževanje. Iz članka dobi človek občutek, da šole v Mostah sploh več ne želimo.

Naravnost osupli pa smo bili pri analizi zadnjega urbanističnega načrta 1981-1985, ki je v bistvenem nasprotju s predhodnim načrtom 1976-1980. V novem načrtu dobesedno piše: »Obstoječa osemletka v Mostah namreč ne ustreza več sodobnim zahte-

vam (pomanjkanje spremljajočih prostorov, ustreznih šolskih igrišč, telovadnice, neustrezna lokacija na robu naseljenih površin – ob prometnem pasu). V načrtu zato predvidevamo, da bi se ta šola v perspektivi opustila, objekt pa namenil drugi ustrezni dejavnosti.«

Ta tako pavšalna ocena, da šola ne ustreza več svojemu namenu, je pomanjkljiva in za vse krajanov žaljiva (zakaj šole niso vzdrževali). Če po sodobnih normativih res ne ustreza, bi morali predlagatelj »Novelacije urbanističnega načrta Most in Komende« povzeti še drugo varianto. Kako naj delegati glasujejo, če pa so postavljeni pred dejstvo, oziroma lahko glasujejo za šolo v Komendi ali pa bodo brez šole. Smatramo, da bi morali predlagatelj omenjenega projekta prikazati tudi drugo varianto, to je: koliko stane sanacija šole, da bo ustrezala sodobnim zahtevam.

Tudi druge šole v večjih urbanih središčih so ob prometnem pasu, pa ustrezajo sodobnim zahtevam. Zato menimo, da tudi sedanja lokacija ni problematična, saj se dajo negativni vplivi prometa zmanjšati z znanimi načini. Predlagatelj omenjenega projekta ne pomisli, da bi otroci, posebno iz Suhadol, hodili v Ko-

mendo po daljšem in nevarnem prometnem pasu.

Sprašujemo se, kdo stoji za vsem tem? Dobro vemo, da je šolska zgradba v Mostah bolj funkcionalna kot šolska zgradba v Komendi, pa čeprav smo šolo v Mostah zgradili brez mehanizacije, s prostovoljnimi delom. Vemo tudi, da bi zidava nove šole in igrišč ob šoli zahtevala mnogo večja sredstva, kar prav gotovo ni v skladu s stabilizacijo. Prihranili pa bi tudi nekaj hektarov rodovitne zemlje prve vrste, ki jo v kamniški občini še kako primanjkuje.

Iz urbanističnega načrta smo tudi spoznali, da II. stopnja izgradnje šole v Komendi pomeni tudi selitev šole iz Most v Komendo. To pa je verjetno tudi vzrok, da je za šolo v Mostah namenjenih samo pet starih milijonov.

V primeru, da bi šola v Mostah opustili, bi to bil velik moralni in politični udarec za vse krajanov, posebno pa za starejše, ki so po vojni s prostovoljnimi delom, z mehanizacijo, kakršna je bila na progi Brčko-Banoviči, zgradili šolo. Ali naj bo to, da bo iz sedanje šole postalo kakšno skladišče ali kaj podobnega plačilo in hvaležnost za največjo udarniško akcijo v občini?

Po drugi strani pa v isti občini mnogo manjše krajevne skupnosti načrtujejo nove šole in vrte. V občini imamo tudi veliko primerov, da majhne krajevne skupnosti v bližini velikih centrov vodijo samostojno politiko razvoja. Moste pa so peta krajevna skupnost po velikosti v občini in po velikosti dohodka, ki ga prispevamo v občinsko blagajno med prvimi, pa nam hočejo odvezeti in s tem osiromašiti krajevno skupnost za javni objekt.

Poleg tega je naša krajevna skupnost po prirastku prebivalstva med prvimi v občini. Kar zadeva šolo, je prav gotovo napaka v tem, da šola iz Most v SIS za izobraževanje v zboru izvaja cel ni ustrezno zastopana, v zboru porabnikov pa je bila delegacija prepuščena sama sebi. Druga napaka, ki je posledica prve je tudi v tem, ker se šola v Mostah imenuje Komenda-Moste, na SIS pa govorijo samo Komenda.

Novi zdravstveni dom bi moral po zadnjem urbanističnem načrtu, čeprav je ta pristranski, stati na meji obeh krajevnih skupnosti, vendar ga hočejo postaviti v centru Komende (podatek objavljen v »Gorenjskem glasu«), pri tem pa omenjajo novi samopríspevek.

Ugotovili smo tudi, da pošta in vrtec ne moreta zaradi svoje lokacije služiti krajanom Most.

Glede na gornje ugotovitve sta delegaciji sprejeli vrsto ukrepov. V primeru nerazumevanja bosta delegaciji prisiljeni zahtevati zbor krajanov in problem posredovati širši slovenski javnosti. DELEGACIJI OBEH ZBOROV SIS KS MOSTE

RUDNIK KAOLINA IN KALCITA KAMNIK

TOZD KALCIT STAHOVICA
Medvedova 25, Kamnik

Komisija za delovna razmerja
vabi k sodelovanju

Kemijskega tehnika – laboranta
Strojne tehnika – strojnega delovodjo

Delo se združuje za nedoločen čas s polnim delovnim časom in poskusnim delom, ki traja 3 mesece. Osebni dohodek določa Pravilnik o osnovah in merilih delitve sredstev za osebne dohodke in skupno porabo.

Vsi zainteresirani naj prijave z ustreznimi dokazili pošljejo v 15 dneh po objavi na naslov: Rudnik kaolina in kalcita Kamnik, Medvedova 25, Kamnik. Prijavljene kandidate bomo o izbiri obvestili v 15 dneh po končanem sprejemanju prijav.

ETA – živilska industrija Kamnik

potrebuje za opravljanje svoje dejavnosti

večje število delavk

Osebni dohodek od 5.000 do 6.000 dinarjev
Vse zainteresirane vabimo, da se zglasijo v kadrovskem oddelku delovne organizacije, kjer bodo dobili tudi podrobnejše informacije.

Tovarna usnja Kamnik

čestita ob prazniku dela 1. maju vsem poslovnim prijateljem in delovnim ljudem.

Ljubljanska banka – Gospodarska banka, poslovna enota Kamnik

čestita vsem vlagateljem hranilnih vlog, potrošnikom in vsem delovnim ljudem za praznik dela 1. maj

Obrtno podjetje USLUGA Kamnik

čestitka ob prazniku dela 1. maju in se priporoča za naročila

MENINA, tovarna pogrebne opreme Šmarca, Kamnik

čestita ob 1. maju poslovnim partnerjem in vsem delovnim ljudem

GOZDNO GOSPODARSTVO LJUBLJANA, OBRAT KAMNIK

čestita vsem občanom za 1. maj

KOMUNALNO PODJETJE KAMNIK

čestita ob prazniku dela 1. maju

CENTRAL KRANJ, TOZD »PLANINKA«

vsem cenjenim gostom in občanom Kamnika čestita ob delavskem prazniku 1. maju

PODJETJE »MESO« Kamnik

čestita ob 1. maju svojim cenjenim odjemalcem in vsem delovnim ljudem

ŽIVILSKA INDUSTRIJA »ETA« KAMNIK

iskreno čestita za praznik dela poslovnim partnerjem in vsem delovnim ljudem

ŽITO LJUBLJANA, obrat VESNA v Kamniku

želi prijetno prvomajsko praznovanje vsem delovnim ljudem

Tekstilna tovarna SVILANIT Kamnik

čestita ob prazniku dela 1. maju vsem svojim cenjenim kupcem in delovnim ljudem ter priporoča svoje izdelke:

- frotir brisače
- frotir plašče za dom in plažo
- modne kravate

Kemijska industrija »Kamnik« v Kamniku

čestita ob prazniku dela in priporoča svoje izdelke

- Razstreliva: praškasta, vodoplastična, metanska
- Smodniki: rudarski in lovski
- Vžigalna vrstica: počasi goreča
- Metalurško livarska sredstva: eksotermne mase in posipi, termoizolacijske mase in posipi, livni praški
- Aluminium paste
- Aliminium prah, pirotehnični proizvodi za rudarstvo, ognjemete
- Plastične folije in izdelke: polietilenski rokavi, folija in vrečke – tiskane in netiskane ter nylon folija

INDUSTRIJSKO PODJETJE ALPREM Kamnik

se pridružuje čestitkam ob prazniku dela in priporoča svoje izdelke in storitve

- izdelovanje in montaža oken, vrat, vetrolovov, pregradnih sten, fasad itd. iz aluminija,
- opremo za samopostrežne in klasične trgovine vseh vrst,
- stavbno ključavničarstvo

Lončarsko podjetje Komeda

iskreno čestita ob prazniku dela 1. maju vsem delovnim ljudem

»ZARJA« OBRATNO IN MONTAŽNO PODJETJE KAMNIK

čestita ob prazniku dela 1. maju in priporoča svoje storitve

- elektroinstalacijska dela
- kovinsko instalacijska
- vodovodno instalacijska
- kovinsko konstrukcijska
- kleparska, pleskarska, slikarska in steklarska dela

SPLOŠNO GRADBENO PODJETJE »GRADITELJ« KAMNIK, Maistrova 7

čestita vsem delovnim ljudem ob prazniku dela in se priporoča za naročila vseh gradbenih del

RUDNIK KAOLINA ČRNA – KAMNIK

čestita ob prazniku dela 1. maju vsem poslovnim prijateljem ter vsem delovnim ljudem

KEMIČNA INDUSTRIJA

»DONIT« MEDVODE z n. sol. o. TOZD KAMNIK

proizvodni program

TOZD SVIT

- elektroizolacijski material, dekorativna keramika TOZD »TRIVAL«
- elektroizolacijski material, razni poliester profili, gumbi TOZD KEMOSTIK
- čistila za gospodinjstva in avtomobile, brusne in polirne paste, lepila za gradbeništvo, industrijo, obrt in široko potrošnjo

DONILIT – tekoča plastika za zaščito garaž, balkonov, silosov, skladišč in proizvodnih prostorov

Vsem delovnim ljudem čestitamo praznik del 1. maj

ABC POMURKA TRGOVSKO PODJETJE »KOČNA« KAMNIK

čestita ob prazniku dela 1. maju vsem cenjenim kupcem in vsem delovnim ljudem

TITAN, tovarna kovinskih izdelkov in livarna Kamnik n. sol. o. proizvaja

- fitinge, črne in pocinkane
 - navadne in varnostne ključavnice s cilindričnimi vložki za stavbno in pohištveno mizarstvo
 - ulitke in temperne litine za avtomobilsko, elektro in strojno industrijo
 - motorne samoreznice ter druge proizvode za široko potrošnjo
- Cenjenim odjemalcem poročamo svoje izdelke. Vsem delovnim ljudem čestitamo za praznik dela 1. maj

Obletnica čistilnih naprav

Preteklo je leto dni, kar so v Kalcitu montirali čistilne naprave, ki naj bi skupaj z obljubami o ureditvi transporta in povečani notranji disciplini pomenile konec težav okoliških krajanov.

Na zboru krajanov KS Godič in Kamniška Bištrica, ki je bil 8. decembra 1978 in je obravnaval problem onesnaževanja okolja s strani Kalcita, so za rešitev tega problema dobili krajanje naslednja zagotovila predstavnikov Kalcita in občinske skupščine Kamnik:

– do 31. marca 1979 bodo montirane čistilne naprave, ki bodo zmanjšale zapaševanje na minimum;

– povečali bomo notranjo disciplino in nadzor nad vzdrževanjem čistilne naprave ter rednim čiščenjem in menjanjem filtrov;

– transport peska, mivke in kaolina bo dovoljen samo v pokritih kesonih oz. cisternah. Vozniki bodo morali oprati zapašena vozila, preden bodo zapustili obrat;

– občinska skupščina Kamnik ne bo izdala nobenih dovoljenj za nadaljnjo širitev obrata in bo pričela z iskanjem bolj ustrezne lokacije.

Ustanovljena je bila tudi komisija, sestavljena iz predstavnikov občinske skupščine, Kalcita in krajevnih skupnosti Kamniška Bištrica in Godič, ki naj bi bedela nad uresničevanjem sklepov, sprejetih na tem zboru.

Pa poglejmo sedaj, kakšne sode so rodile te obljube. Čistilne naprave so bile montirane do roka in kadar so redno vzdrževane in kontrolirane, tudi v redu delujejo. Izgleda pa, da so pri Kalcitu montirali »dnevne« čistilne naprave, kajti očividci (in teh ni malo) trdijo, da z nočjo, večkrat pa tudi že prej, njihova moč skrivnostno izgine. Vedo pa očividci povedati tudi to, da proizvodnja ponoči ne preneha; trdijo, da je celo večja kot podnevi.

Kaj pa transport? V Kalcitu so pri izhodu namestili opozorilno

Naročila za popravilo pralnih strojev sprejemajo v kemični čistilnici Vidervol, Kamnik, Titov trg 15 ali na telefon 831-858, Zaprice 2.

tablo, ki opozarja voznike, da morajo tovor pokrivati s ponjavami in oprati zapašena vozila.

Ob upoštevanju dejanskega stanja bi človek mislil, da približno polovica voznikov ne zna brati ali pa noče (kdo bi pa bral dolžnosti; pravice, o te pa večkrat) in tako ta polovica skrbi, da je cesta vsaj v dolžini 500 m zapašena in bankine polne Kalcitovih proizvodov. Mislim, da mi ni treba posebej povedati, da razmeroma gost, promet na tej cesti povzroča, da se prah stalno dviga in tako ga tisti, ki živimo blizu ceste, nismo deležni samo enkrat ampak kar večkrat. Poleg tega pa predstavlja pesek na bližnjem križišču, ki ga poleg voznikov ob dežju naplavi tudi voda, ki teče z deponije na cesto, stalno nevarnost za udeležence v prometu.

Ali bomo ukrepali res šele takrat, ko bo zaradi te očitne malomarnosti nekdo težje poškodovan ali celo mrtev? Če Kalcit res ne more učinkovito nadzorovati voznikov in preprečiti naplavljanja peska na cesto, je verjetno dolžan vsaj od časa do časa očistiti cesto in bankine.

V Kalcitu so podrli staro lopo in med krajanje so se začele širiti govornice, da bodo gradili nov objekt in povečali proizvodnjo. Te vesti povzročajo med krajanje nezadovoljstvo in skrb, ker izkušnje iz preteklosti kažejo, da nima zadostnega vpliva na soodločanje, obljubam o izboljšanju stanja pa tudi ne verjamejo več. Da te govornice niso brez teže, govori tudi vest o ustanovitvi družbenega sveta za razrešitev problematike »okrog obrata Kalcit in objektov, ki jih namerava graditi Graditelj. Krajanje krajevnih skupnosti Kamniška Bištrica in Godič iskreno upamo, da bo družbeni svet našel res ustrezne rešitve in zagotovil prizadetim krajanom bolj prijetno življenjsko okolje.

STANE BALANTIČ

Zaradi obilice gradiva za delegatsko prilogo v današnji številki Kamniškega občana ni bilo mogoče objaviti nadaljevanja podlistka Vloga psihologa pri varovanju delavčevega zdravja. Objavili ga bomo v prihodnji številki.
UREDNIŠTVO

Skupščina zveze borcev NOV Nevlje

Sredi aprila se je zbralo 33 članov krajevnih organizacij ZB NOV NEVLJE na letni skupščini. V razpravi so poudarili, da bi se morali vsi člani vsaj enkrat letno zbrati in da je odsotnost 24 članov na skupščini prevelika. V razpravi so člani poudarili da se pogrebov borcev slabo udeležujejo – običajno vedno isti – zato naj v bodoče vsak odbornik obvesti svoj okoliš o pogrebi. Še bolj se bodo zavzeli so se za sodelovanje z mladino in učenci podružnične šole v Nevljah ter tako prenašali tradicije NOB.

Pohvalili so izleta članstva v Notranjsko v letu 1978 in na Pohorje v letu 1979. Za letošnje leto so nakazali smer VRŠIČ – TRENTA – BREGINJ, kjer bi se ogledali, kako so po težkem potresu obnovili kraje s solidarnostno pomočjo.

Seveda so spet omenili, kdaj bo odprta nova trgovina v KS NEVLJE.

Glasno so se razgovorili o obvozu skozi Nevlje zaradi gradnje

obvoznice Kamnika, vendar nekoliko tišje, kot na prejšnjih sestankih DPO, kajti brv čez Nevljico je že postavljena in tudi cesta pred mamutovim mostom je popravljena za obvoz z avtobusi.

Nadalje smo ugotovili, da stanovanjske probleme med članstvom ni, ker imajo vsi lastne hiše, varstveni dodatek prejema ena kmetovalka, invalidski dodatek ena vdova, trije priznavalnino, ostali imajo pokojnino, tako, da socialno ni nihče ogrožen. Predstavniki DPO je na kratko opisal razmere v svetu in pri nas ter poudaril, da se mora vpliv borcev v KS Nevlje bolj poznati in čutiti.

Ocenili so še delo dosedanjega odbora in ugotovili, da je bil delaven, zato so mu zaupali še bodočo mandatno dobo.

Ob koncu skupščine so poslali pozdravno pismo našemu največjemu borcu tovarišu TITU in mu zaželeli skorajšnjo okrevanje in da bi nas še dolgo vodil.

S. P.

Četa Kamniškega bataljona

Vod Planika iz Stranj ta mesec praznuje prvo obletnico svojega delovanja.

Ob ustanovitvi taborniške organizacije se je za člane prijavi 40 učencev. Toda po nekaj tednih so nekateri odnehali in število se od takrat vrtilo okrog 30. Starost tabornikov je od 7 do 16 let. Sestanke smo imeli starejši in mlajši taborniki (TT in MČ) skupaj, zato delo ni potekalo kot bi moralo. Mlajši so se velikokrat dolgočasili, saj jih niso zanimale teme, ki smo jih mi premlevali.

Pojavil se je problem, kje dobiti dva vodnika. Taborniki so vodnika izbrali iz svojih vrst, mlajši pa so se morali podrediti prejšnjemu načinu dela. Sestanke smo imeli še vedno skupaj, razlika je bila le v tem, da so MČ risali, peli

ali pa so se igrali, TT pa so imeli zahtevnejše naloge.

Sedaj smo ta problem rešili, dobili smo vodnika za MČ, sestanke bomo imeli ločeno.

Na zadnjem odredovem sestanku smo se odločili, da postanemo četa in sicer Četa Kamniškega bataljona, ki vključuje 19 tabornikov ter 11 medvedkov in čebelic.

Po enoletnem delu smo se že toliko naučili, da smo sposobni organizirati orientacijsko tekmovanje v okolici Stranj in Stahovice. Upamo, da se nam bo tekmovanje posrečilo izpeljati brez večjih težav.

Pripravljamo se tudi na letno taborjenje v Bohinju, ki bo letos od 10. do 22. julija za TT in od

22. julija do 2. avgusta za MČ. Upam, da bo letos več prijav za taborjenje kot jih je bilo lansko leto.

Delo na sestankih poteka po programu, ki smo ga pred kratkim dobili. Toda zopet smo nalteli na težavo, ki ne pesti samo nas, temveč še veliko drugih odredov. Če hočemo postavljati šotore, potrebujemo šotore, ki pa jih za sedaj še nimamo. Veliko stanejo in problem je tu... Finančne težave nas težijo še sedaj, ker smo šele sedaj začeli s pravim praktičnim načinom dela.

Za sedaj smo še praznih rok, vendar upam, da bomo težave, ki nas še čakajo na poti do cilja, uspešno premagovali.

SABINA BARAKOVIČ

Tekmovanje za Zlato puščico

Osmega marca je bilo na zračnem strelišču na Duplici pri Kamniku občinsko prvenstvo s serijskim zračnim orožjem. Tekmovanje je bilo organizirano v okviru tekmovanja »za zlato puščico«; pred tem so bila izbirna tekmovanja v posameznih strelskih družinah občine Kamnik. Občinskega prvenstva se je udeležilo 46 strelcev.

REZULTATI: 1. Bojan BURJA (Titan) 550 krogov, 2. Ivan RIHTAR (KIK) 545 krogov, 3. Andrej FLENER (KIK) 543 krogov, 4. Peter BERTONCELJ (STOL) 536 krogov, 5. Janez PODGORNIK (STOL) 535 krogov.

Pravico do nastopa na republiškem tekmovanju si je pridobil kar 13 strelcev, tekmovanja pa se jih je udeležilo devet.

Prvenstvo je bilo 22. in 23. marca v Kopru. Na njem je sodelovalo kar 166 strelcev iz vse Slovenije. Od naših se je najbolje odrezal Marjan REPIC, ki je z 560 krogi zasedel 2. mesto in za prvouvrščenim zaostal le za dva kroga.

REZULTATI: 1. Jože JERMAN (Celje) 562 krogov, 2. Marjan REPIC (Kamnik) 560 krogov, 3. Rajmond DEBEVEC (Ljubljana-Center) 558 krogov... 19. Janez HRIBAR (Kamnik) 550 krogov... 32. Ivan RIHTAR (Kamnik) 545 krogov... 35. Zdravko VRANKAR (Kamnik) 544 krogov.

Prav gotovo bralce zanimajo tudi ostali rezultati in uspehi, ki smo jih dosegli konec lanskega in v začetku tega leta. Predvsem smo tekmovali s standardnim zračnim orožjem.

Tako smo Kamničani sodelovali na 1. in 2. republiškem kontrolnem pr-

venstvu, kjer smo dosegli zelo lepe uspehe. Posebej velja pohvaliti Bojana Burjo, Romana Radeja, Marjana Repiča in Janeza Podgornika. Na podlagi teh dveh kontrolnih tekmovanj in pa republiškega prvenstva, ki je bilo 6. januarja na Ptuj in na katerem so mladinke zasedle ekipno 1. mesto, člani pa 2. mesto, se je kar pet kamniških mladih strelcev uvrstilo v republiški reprezentanco. Ta je zastopala Slovenijo na »Turnirju republik« na Ptuj, 12. in 13. januarja letos.

Nadalje velja omeniti sodelovanje na državnem prvenstvu v Zenici, prav tako s standardnim zračnim orožjem, kjer je naša ekipa zasedla odlično 3. mesto. Med posamezniki se je Burja uvrstil na 3. mesto.

Sodelovali smo tudi v republiški dopisni ligi, organizirali njeno finalno tekmovanje in na koncu zasedli 2. mesto. Naj omenim, da smo imeli pri izvedbi tekmovanja veliko težav zaradi premajhnega strelišča.

To so prav gotovo lepi uspehi, rojeni iz truda naših strelcev in pa seveda trenerja Ivana Podgornika. Če vemo, v kakšnih pogojih treniramo in organiziramo tekmovanja. Strelišče, ki je urejeno pod kamniškim kinom, je prav gotovo pretesno. Pet strelskih mest mora zadoščati kar štirim strelskim družinam v Kamniku (KIK, TITAN, ALPREM, UTOK) in pa seveda mladini. Poleti je trening povsem nemogoč zaradi izredne vlažnosti in hladnosti teh kletnih prostorov.

Prav gotovo nam je v prvi vrsti potrebno ureditev novega in predvsem večjega strelišča. Tako nam bo omogočeno redno treniranje (včasih na

treningih čakamo tudi po eno uro na prosto strelsko mesto), organiziranje občinskih tekmovanj, dvobojev in pa tudi tekmovanje v republiškem in zveznem merilu. Navsezadnje pa bi bilo s tem tudi vsejši mladini omogočeno, da se pri urah obrambe in zaščite usposobi za streljanje.

Strelstvu v Kamniku bi bilo lahko posvečeno več pozornosti glede na rezultate, ki jih dosegamo, kot tudi glede na njegov družbeni pomen in krepi vsesplošnega ljudskega odpora.

BRIGITA RADEJ

Propagandna dejavnost tabornikov

Vsak, ki vsaj malo pozna dejavnost v kamniški taborniški organizaciji, ve, da v tej enoti deluje posebni vod »ČRTA«, ki skrbi v odredu za propagandno dejavnost. Naloga tega voda ni samo ta, da piše in riše plakate ter jih razobeša po Kamniku, vod skrbi tudi za druge propagandne akcije.

Ena prvih in najvažnejših takih dejavnosti je izdajanje taborniškega glasila GAMSJ. Glasilo izhaja že tretje leto in obvešča naše tabornike o vseh dogodkih v odredu in izven njega. Aprila bo izšla nova številka glasila. Člani voda Črta skrbimo tudi za oglaševanje, ki jo imamo v centru Kamnika. Vsebinsko na njej menjamo vsaj trikrat mesečno. Prav gotovo je zelo zanimiva in pestra, saj se ob njej ustavi mnogo ljudi in s slik spoznavajo našo dejavnost.

Najbolj zanimivo je delo s filmi. Vod Črta je za arhiv in dokumentacijo posnel že več filmov, ki govorijo o taborniškem delu. To je najboljši in najtrajnejši dokument, ki nam na konkreten in vizualen način priča o našem delu.

Posnetih imamo nekaj propagandnih ter nekaj dokumentarnih filmov, ki nam veliko pomagajo tudi pri pridobivanju novih članov.

Mnogo je še stvari, ki jih opravlja vod Črta. Pri našem delu z mladimi, je nepogrešljiv, saj morajo biti tudi oni obveščeni o svojem delu enote kateri delujejo. Vemo, da je obveščanje na naši družbi ena glavnih vej, ki usmerja naš razvoj.

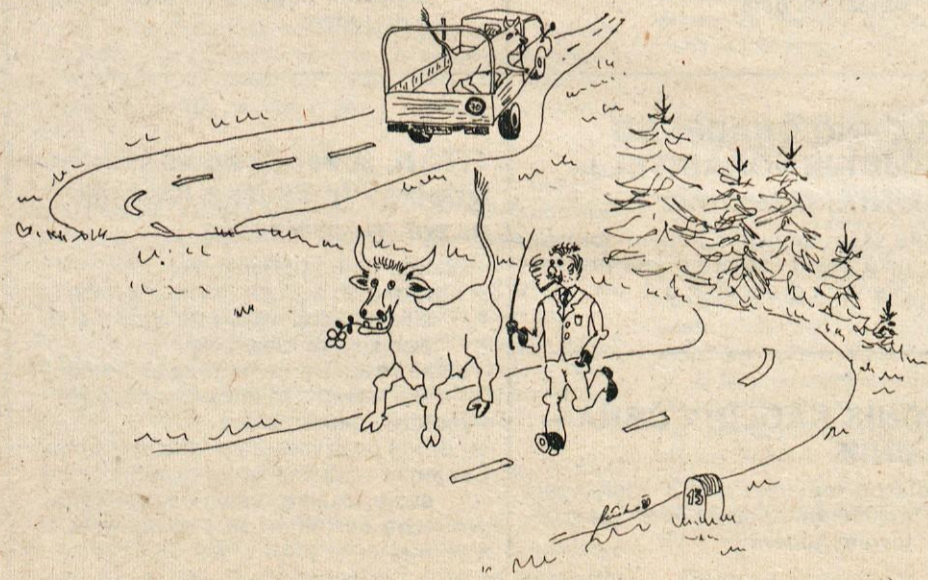
SAS

KAMNIŠKI OBČAN

KAMNIŠKI OBČAN glasilo SZDL občine KAMNIK – Ureja uredniški odbor – glavna in odgovorna urednica Jana Taškar – tehnični urednik Franc Mihevc – Izhaja dvakrat mesečno – Uredništvo in uprava – Kamnik, Japljeva 6, telefon 831-124 – tekoči račun 50140-678-57156 – Rokopisov in fotografij ne vračamo – Tiska ČGP Delo v Ljubljani.

● Paša po makadamu

Teletina je – teletine ni

Voznik tovornega avtomobila Kmetijske zadruge iz Mozirja Ciril P. je 3. aprila vozil polno naložen tovornjak na relaciji Vrhnika–Kamnik–Mozirje. Na tovornjaku se je drenjalo 25 telet – precej dragocen tovor. Do tu vse lepo in prav ter vsakodneveni pojav.

Ko pa je približno ob 13. uri voznik pričel premagovati ovinke proti vrhu Črničva, mu je s tovornjaka že v Smrečju odpadla deska; zaradi odpadle deske je s tovornjaka izgubil tudi tri teleta. Ne da bi kaj opazil je voznik vozil dalje in na razdalji osmih kilometrov izgubil še nadaljnjih devet živali, ki so se potem nepredvideno »pasle« po makadamu Črničške ceste. Ena od telic je bila tako poškodovana, da jo je bilo potrebno zaklati. Slučajni potniki na cesti preko Črničva so bili nemalo presenečeni nad številom štirinoh »pešcev« na cesti, po katerih je v mesnicah precejšnje povpraševanje. S pomočjo kamniških miličnikov so bile izgubljene živali najdene. Postavlja pa se vprašanje, kako nekateri prevažajo živino, kako je poskrbljeno za varen prevoz, pa četudi za živali.

Namesto makadama bi bilo potrebno poskrbeti za asfalt – zelene barve. Delo za komisijo proti mučenju živali!

MAJ